

det danske Folk, som benytter denne Skole, og Hovedspørgsmaalet ved Kommissionens Arbejde overfor Folkeskolen bliver da ogsaa at faa ordnet dens Forhold til Mellemkolen. Jeg maa her udtrykke min Enighed med Undervisningsministeren, naar denne under Finanslovbehandlingen udtalte, at det var en stor Fejl, at Mellemkolen først sluttede ved 15 Aars og ikke ved 14 Aars Alderen. I det hele taget kan jeg ikke tilbageholde den Opfattelse, at Mellemkolen, som vi har den nu, er et Problem, et vanskeligt Problem, men et Problem, som maa løses. Her er et Spørgsmaal, som den store Skolekommission i høj Grad kommer til at beskæftige sig med. Jeg ved ikke, om det er berettiget, naar man retter den Anke mod denne Skole, at der finder Fagoverlæggelse Sted, at der er Fagtrængsel, men det vil være nødvendigt at have Opmærksomheden henvendt derpaa. Den private Folkeskoles eller den Grundtvigske Friskoles Forhold vil Kommissionen selvfølgelig ogsaa komme til at beskæftige sig med. Jeg minder her om, at vi i Grundlovens § 83 har faaet fastslaaet, at vi i Danmark ikke har Skoletvang, men Undervisningspligt, og at man derfor ogsaa har givet Plads for og anerkendt denne private Folkeskoles Virksomhed. Jeg kunde ønske, at man vilde anlægge det Syn paa denne Skoles Virksomhed, at den i Virkeligheden er en Form for udvidet Hjemmeundervisning, da det vilde borttage megen Misforstaaelse i mange Kredse, hvor man er tilbøjelig til at opfatte den som en Konkurrent til den offentlige Folkeskole. Der er Hjem, der ønsker at have den mest intime Forbindelse med, hvordan deres Børn undervises, og det er det, der altsaa finder sit Udtryk gennem den private Skole: den Grundtvigske Friskole.

Jeg ved, at der indenfor den Grundtvigske Friskolekreds, indenfor Dansk Friskoleforening findes et stærkt Ønske om, at man kunde faa samlet i en Lov alle de forskellige Love, Vedtægter og Bestemmelser, der findes om denne Skole, og ethvert æret Medlem, der har prøvet paa at sætte sig ind i disse Bestemmelser og Vedtægter, vil vide, at de er spredte rundt omkring i forskellige Love. Det er et helt Studium at faa Samling paa det hele. Jeg finder derfor dette Ønske overmaade vel begrundet, og jeg vil se det som en Op-gave for Kommissionen, at den fremskaffer en saadan Samling af disse forskellige Love, Bestemmelser og Vedtægter, hvorigennem den danske Lovgivningsmagt har udtrykt sin Anerkendelse af denne Skole,

har fastslaaet dens Berettigelse og har givet den en Plads indenfor vort Skolevæsen. I det Lovforslag, som jeg hentydede til før, om Tilsyn med Skolevæsenet udenfor København, det Lovforslag, der blev ført frem under daværende Kultusminister Appel, vil man ogsaa have et Forarbejde, som jeg tror vil være værdifuldt, naar Talen bliver om den private Skoles Stilling overfor det offentlige, naar den modtager Understøttelse.

Hvad Ungdomsskolen angaar, skal jeg ikke opholde mig videre ved den; den er drøftet overmaade udførligt under den nys afsluttede Finanslovbehandling, og jeg kan henholde mig til de Betragtninger, der blev gjort gældende af den højtærede Undervisningsminister og af det ærede Medlem fra Sakskøbing (A. M. Hansen). Men jeg ønsker blot at pege paa en Ting, som jeg i Øjeblikket tror er en væsentlig Hindring for Oprettelse af Ungdomsskoler rundt om i vort Land, og det er Lærermangelen. Man vil Gang paa Gang møde det Svar: Ja, men vi har alligevel ikke de rigtige Lærere til at sætte den Skole i Gang. Ellers er der Forstaaelse for Sagen og Beredvillighed til at yde de nødvendige Ofre fra det offentlige Side.

Naar jeg har rørt ved Spørgsmaalet om Lærermangelen og Læreruddannelsen, kommer jeg med det samme til det store Spørgsmaal om Seminarierne, som ogsaa bliver et Hovedspørgsmaal indenfor den store Skolekommission. Her tror jeg, det gælder om, at der foretages en grundig Forandring. Jeg tror, at det er rigtigt, som det ærede 2det Medlem for Hovedstaden (K. M. Klausen) en Gang under en Debat har udtalt, at ethvert Forsøg paa at højne Folkeskolen maa begynde med en Forandring, en Højnelse af Læreruddannelsen og Seminariernes Arbejde. Det er ikke Meningen under denne første Behandling at give Svar paa de forskellige Spørgsmaal, der her rejses, man kan snarere sige, at det er Meningen, at man skal rejse Spørgsmaal nu; vi kan sige med en Ibsensk Vending: Vi spørger kun, vort Kald er ej at svare; det er Kommissionens Kald at svare. Men det forekommer mig, at man her maa samle Opmærksomheden for det første om Tilgangen til Seminarierne. Jeg tror, at den saakaldte „Appelske Optagelsesprøve“ trænger til et grundigt Gennemsyn. Det er nødvendigt at blive klar over, hvordan vi faar netop de rette unge ind paa Seminarierne. Denne Ordning, der blev etableret i et Øjeblik, da der var en voldsom Tilstrøm-